

Vraag nr. 316
van 14 mei 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Verruiming Westerschelde – Stand van zaken (3)

Teneinde niet in herhaling te vallen, verwijs ik uiteraard eerst naar mijn schriftelijke vragen nr. 267 en nr. 297 aan de minister en de ministeriële antwoorden terzake in verband met de verruiming van de Westerschelde.

Deze vraag heeft evenwel betrekking op een actualisatie van het dossier. Via de media kon worden vernomen dat Vlaanderen en Nederland eind 2004 "beslissen" over de verdieping van de Westerschelde tot 13,10 m. In hoeverre Vlaanderen – al dan niet met de steun van België – sterk genoeg staat om deze keer inderdaad nagels met koppen te slaan, zal van heel wat factoren, niet het minst politieke, afhangen.

Enerzijds ijveren de stad Antwerpen en het Antwerps Havenbedrijf blijkbaar opnieuw voor een uitzonderingswet, een zogenaamde "spoedwet". Anderzijds organiseerde de Universiteit Antwerpen (UIA) op 12 mei laatstleden een studiedag over "Actuele problemen van Schelde- en Rijnrecht" met als hoofdthema de timing van de Scheldeverdieping. Tegelijkertijd pleit een hoofddocent van de UIA in de Havenkrant De Lloyd steevast voor een nieuwe spoedwet voor de Scheldeverdieping.

Zoals door de minister reeds aangehaald, worden momenteel het MER-rapport en de kosten-batenanalyse afgewerkt. Het is de bedoeling dat de Vlaamse en de Nederlandse vakministers uiterlijk in december eerstkomend dan een politieke beslissing zullen nemen. In Antwerpse economische en academische kringen wordt echter gevreesd dat, zelfs al wordt er principieel tot verdieping beslist, er dan nog geen zekerheid is over het tijdstip waarop deze werken zullen worden uitgevoerd. De betrokken academicus doet zelfs aan doemdenken door nu reeds te stellen : "Indien de verschillende procedures normaal worden afgehandeld, moet worden gerekend met een start van de verdieping

ten vroegste in 2010 of – meer realistisch – in 2015. De Schelde zal dan aangepast zijn ergens vanaf 2017". Volgens hem zouden de werken met een spoedwet al in 2006 of zelfs vroeger van start kunnen gaan.

Vanuit Nederland kwamen reeds de eerste ongeruste reacties over dit Vlaams hogesnelheidsbeleid ; zo onder meer vanwege de Partij voor Zeeland (PvZ), die eist dat de normale procedures worden gevolgd en er geen sprake kan zijn van uitzonderingsrecht.

Ook naar het Vlaams beleidsniveau toe is het van belang het standpunt van de Vlaamse regering te kennen m.b.t. de Antwerpse druk om, zoals dit het geval was in het dossier van het Deurganckdok, de dringende Scheldeverdiepingswerken te regelen via uitzonderingsdecreten.

1. Kregen de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister vanuit Antwerpse hoek – politieke, economische en/of academische wereld – reeds te maken met vragen en/of lobbying omtrent een eventueel spoeddecreet en/of uitzonderingswetgeving m.b.t. dit dossier ?
2. Tegen wanneer verwacht de minister het MER-rapport en de kosten-batenanalyse parlementair te kunnen bespreken ?
3. Bestaan er inderdaad afspraken tussen Vlaanderen en Nederland om in december 2004 een akkoord omtrent de verdieping van de Westerschelde te bereiken, en dit via een ministeriële beslissing van de respectieve vakministers ?
4. Is de huidige Vlaamse regering voorstander van opnieuw uitzonderingswetgeving om de betrokken werken uit te voeren ?
5. Deelt de bevoegde minister het standpunt van de UIA, zoals onder meer verwoord op voormelde studiedag van 12 mei laatstleden ?
6. Kregen de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister inmiddels reeds officiële en/of officiële reacties vanuit Nederland ?

Antwoord

1. In het kader van het Memorandum van Vlissingen werd overeengekomen een "Overleg Adviserende Partijen" (OAP) in te stellen. Dit overlegorgaan verenigt de belangrijkste maatschappelijke actoren die belangen hebben bij de ontwikkelingen in het Schelde-estuarium. Zij geven rechtstreeks advies aan de bewindslieden.

Het OAP heeft thans een advies uitgebracht getiteld: "Overwegingen bij de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium: de visie van het OAP". In dit advies komt de kwestie van een uitzonderingswetgeving ter sprake. Vooraf dient te worden vermeld dat binnen het OAP verschillende meningen bestaan over de wenselijkheid dit instrument in de uitvoeringsfase van de Ontwikkelingsschets 2010 te benutten. Het OAP-advies beveelt hier aan: "een onderzoek te doen naar het instrument van de *lex specialis*" en zegt verder: "een dergelijk onderzoek is van belang om een afweging te kunnen maken tussen het toepassen van een uitvoering met klassieke procedures versus de uitvoering met behulp van een *lex specialis*". Het OAP geeft de bewindslieden in overweging om het door Antwerpse partijen in het OAP ingebrachte onderzoek naar dit juridisch instrument mee te nemen in dit onderzoek. Anderzijds acht het OAP het van belang om in dit onderzoek ook rekening te houden met negatieve effecten van het gebruik maken van dit instrument voor het samenwerkingsproces en het draagvlak".

2. Het MER-rapport en de kosten-batenanalyse zullen na het zomerreces voor eventuele bespreking in het parlement beschikbaar zijn.
3. In het Memorandum van Vlissingen van 5 maart 2002 werd afgesproken dat de politieke besluitvorming over de ontwikkelingsschets 2010 negen maanden na het tot stand komen van de studies afgerond zou zijn. Ik heb met mijn Nederlandse collega afgesproken dat wij alles in het werk zullen stellen om de politieke besluitvorming binnen deze termijn te voltooien.

4. Binnen de Vlaamse regering werd nog geen standpunt bepaald om al dan niet een beroep te doen op uitzonderingswetgeving om de betrokken werken uit te voeren.
5. Het standpunt ten aanzien van uitzonderingswetgeving zoals door sommige academici op de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermelde studiedag werd ingenomen, blijft een standpunt van deze academici. Vooraleer ik hier een standpunt wens in te nemen, wacht ik een grondigere bestudering van de voor- en nadelen van een uitzonderingswet af en verwacht ik van het OAP te gelegener tijd hierover een eensluidend advies.
6. Ik verwijs hier naar mijn antwoord op vragen 3 en 5. De Nederlandse bewindslieden wensen eveneens een grondige afweging van voor- en nadelen en verwachten van het OAP hierover ook een eensluidend advies. Ik herinner eraan dat bij de bespreking in de Nederlandse Tweede Kamer van de Vergunningwet, waarover ter gelegenheid van de voorgaande verdieping werd gestemd, verscheidene Kamerleden een grote terughoudendheid betoond hebben voor eventuele uitzonderingswetgeving voor de toekomst. In het Vlaams Parlement noteerde ik vergelijkbare standpunten tijdens de bespreking van het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden.